

Összefoglaló jelentés

**A 2018. évi országgyűlési képviselők
választásának lebonyolítási időszakában a
választást támogató informatikai rendszerek
működése során történt informatikai
események vizsgálatáról**

Preambulum

Az Ernst & Young Tanácsadó Kft. elvégezte a 2018. évi országgyűlési képviselők választását kiszolgáló informatikai rendszer működési eseményeinek elemzését. Megpróbáltunk átfogó képet alkotni azzal kapcsolatban, hogy mi vezethetett a választás napi működési rendellenességekhez. Ennek kapcsán kiemelten vizsgáltuk a választás hétvégéjén 2018.04.06 0.00-tól 2018.04.08 23.59-ig tartó 72 órás időszakot, valamint az eseménysorozat előzményeinek pontosabb megértése érdekében a választást megelőző felkészülési időszakot is.

Végleges álláspontunk kialakítását korlátozta, hogy a szükséges technikai információk nem teljes körűen álltak rendelkezésünkre. Jogszabályi felhatalmazás hiányában, nemzetbiztonsági érdekekre hivatkozva, több szervezet megtagadta az adatszolgáltatást, így az általunk hozzáférhetővé vált naplóállományok és egyéb evidenciák nem nyújtottak teljes képet egy átfogó és részletes vizsgálat elvégzéséhez.

Ezen hiányosságokat figyelembe véve is sikerült egy viszonylag pontos képet alkotni a kérdéses időszak történéseivel és azok ok-okozati összefüggéseivel kapcsolatban.

A Nemzeti Választási Iroda (a továbbiakban: NVI, Megrendelő vagy Ügyfél) megbízása alapján elvégzett elemzések, valamint a jelentés további részeiben megfogalmazott megállapításaink, észrevételeink és javaslataink az alábbi korlátozás figyelembe vételével érvényesek:

A vizsgálatban résztvevő szervezetek által részünkre átadott információkat, dokumentumokat (ideértve a szervezetek által kijelölt személyek interjúin elhangzottakat is) valósnak és hitelesnek fogadjuk el, azokat nem vizsgáljuk felül.

Jelentésünk nem fejez ki semmilyen következtetést az érintett felek hatékonysága vagy alkalmassága vonatkozásában. Kizárólag az Ügyfél tudja megítélni, hogy észrevételeinket milyen formában dolgozza fel, javaslataink végrehajtása hatáskörébe tartozik-e, stratégiai, működési céljainak megfelel-e.

Az Ernst & Young Tanácsadó Kft jelen összefoglaló dokumentumot kizárólag a Nemzeti Választási Iroda számára készítette, harmadik személyek irányába nem vállal felelősséget annak tartalmáért.

Bevezetés

A 2018. április 8-án megtartott országgyűlési képviselő választás során a közvélemény tájékoztatását többek között a www.valasztas.hu weboldal látta el. Vasárnap reggel kilenc óra körül a szolgáltatásban lassulás, akadozás lépett fel, majd nem sokkal ezt követően az oldal elérhetetlenné vált. Miután a szolgáltatás folytonosságát egy szűk órán belül nem sikerült visszaállítani, megszületett a döntés a tartalék megoldásra való átállásról, mely megoldás zökkenőmentesen, probléma nélkül tudta ellátni a közvélemény tájékoztatását a nap további részében.

Együttműködésben érintett főbb szállítók és kulcstevékenységek a választási honlap tekintetében

Szállító	Fő tevékenység
IdomSoft Zrt.	Üzemeltető
Kürt Zrt.	Terheléses tesztek
T-Systems Magyarország Zrt.	Biztonsági központ üzemeltetése
Webtown Kft.	Fejlesztő
Zalaszám Kft.	Minőségbiztosító

Vizsgálat főbb megállapításai a választási honlap leállításával kapcsolatban

1. A választási adatokat feldolgozó NVR (Nemzeti Választási Rendszer) a választások során zavartalanul üzemelt, a vizsgálat az NVR működéséhez kapcsolódó problémát nem azonosított.
2. A választási honlap (www.valasztas.hu) - mely elsődlegesen a lakosság és a jelölő szervezetek tájékoztatását szolgálja - az NVR-től teljesen elkülönítve, külön rendszerként üzemel.
3. A Választási honlapon megjelent információk tájékoztató jellegűek, egy esetleges incidens során az ott publikált adatok nincsenek hatással a választási eredményekre. A jogi végeredmény a papíralapú feldolgozás adataiból kerül megállapításra.
4. A választások informatikai biztonságáért felelős szervek tájékoztatása alapján a választások lebonyolítása során kritikus informatikai biztonsági esemény nem következett be, melyet a választási informatikai biztonsági műveleti központ (SOC) adatai is alátámasztanak.

5. Az NVI igényei alapján kialakítandó új választási portál fejlesztését az üzemeltető az általa kiválasztott alvállalkozó bevonásával kezdte meg, később az együttműködési nehézségek megoldása érdekében a megrendelő a portált fejlesztő alvállalkozóval közvetlen szerződés megkötése mellett döntött.
6. A választási portál Liferay keretrendszert használ, mely mind a technikai specifikációk alapján, mind a hazai példák és nemzetközi ajánlások alapján megfelelő konfiguráció és implementáció mellett nagy biztonsággal ki tudja szolgálni az országos választások csúcsterhelésének megfelelő látogatószámot.
7. Az üzemeltető által összeállított rendszerterv alapján a rendszernek képesnek kell lennie kiszolgálni az országos választások csúcsterhelésének megfelelő látogatószámot.
8. A www.valasztas.hu portált kiszolgáló környezet megrendelői elvárásokat teljesítő felső korlátját a terheléses tesztek során történt számos konfigurációs módosítás és hangolás eredményeként adott teszteseteknél sikerült elérni és a kiszolgálást stabilan fenntartani.
9. A terheléses tesztek alatt a tesztek végző cég együttműködött a megrendelővel, az üzemeltetővel és a biztonsági központ szakértőivel. A terheléses tesztek eredményéről a megrendelő tájékoztatása a tesztek lefolytató cég feladata volt. A rendszer belső performancia problémáinak azonosítása, korrekciós javaslatok kidolgozása és jelzése megrendelő felé üzemeltetői feladat volt. A terheléses tesztek végző cég a választásokat megelőző napok terheléses teszteléseinek jegyzőkönyveit a választások után adta át megrendelő részére, melyekben bizonyos konfigurációs állapotoknál performancia problémák kerültek rögzítésre. Ugyanezen időszakból performancia problémára utaló üzemeltetői jelzés nem érkezett.
10. A korábban használt statikus rendszer 2018. évi országgyűlési választásokra továbbfejlesztett változata - mint az NVI által előre kijelölt tartalékmegoldás – teljes körűen rendelkezésre állt, az azon mért performancia tesztek eredménye megfelelő volt.
11. A terheléses tesztelések alatt nehézséget jelentett, hogy nem volt olyan megfelelő tesztelési célra szolgáló környezet, ami az éles rendszerrel felépítésben teljesen megegyezett volna.

12. A fő problémát a választást megelőző napokban is a nem megfelelő terhelhetőség okozta.
13. A portál legutolsó választásnap funkció bővítéseket tartalmazó változata 2018.04.06-án állt éles üzembe, annak telepítésére nem szoftverhiba miatt került sor. Az új, bővített változat telepítő csomagja a telepítést megelőzően tesztelésre került, működésével kapcsolatban probléma nem volt azonosítható.
14. A rendelkezésre álló információk alapján a www.valasztas.hu és a kiszolgáló környezet konfigurációs és erőforrás allokációs okokból az éles üzemű működés esetén nem bírta a megnövekedett terhelést, így az NVI elnökének döntését követően átállás történt a tartalék portálra, mely attól kezdve probléma nélkül látta el a lakossági tájékoztatást.

Budapest, 2018. április 30.

Zala Mihály

Associate partner

Ernst & Young Tanácsadó Kft.